

Posudek vedoucího bakalářské práce

Název BP	<i>Dostupnost služeb v péči o osoby s duševní poruchou</i>
Název BP v anglickém jazyce	Availability of Services to Care Services for Clients with Mental Illness
Autor práce	Michaela Slouková
Název studijního oboru	Všeobecná sestra
Forma studia	kombinovaná
Vedoucí práce	Mgr. Eva Marková
Oponent práce	Mgr. Tomáš Petr
Akademický rok	2011 / 2012

Posudek

Dostupnost zdravotní péče je schopnost zdravotnického systému uspokojovat zdravotní potřeby obyvatelstva cestou zavedených postupů a prostřednictvím existujících zdravotnických služeb, určených k tomuto účelu. Dostupnost zdravotní péče je výrazně ovlivňována sociálním postavením jednotlivce. Je proto zvláště důležité zajistit dostupnost zdravotní péče znevýhodněným a vulnerabilním skupinám. Studentka se v tématu původně poměrně hodně rozmáchla, nasbírala velké množství informací k duševním poruchám a jejich diagnostice a léčbě, aby postupně téma zúžila, a našla prostor i pro ústředí téma dostupnosti služeb. V abstraktu slibuje kvalitativně interpretativní analýzu dostupnosti služeb v letech 1999 – 2009, což by byl dobrý výstup této práce. K tomu také byla vedena. Nakonec se sama rozhodla pro zúžení na pouhou ilustraci rozvoje poskytování psychiatrické péče v průběhu dvou let v jedné z kapitol a v závěru své práce předkládá vývoj dostupnosti psychiatrické péče z pohledu spotřeby za období 1999-2009. Zdá se, že si studentka vybrala téma, které jí zřejmě není příliš blízké, ale na druhou stranu se s ním snažila vyrovnat až s jistou zarputilostí. Při výběru literárních pramenů a zdrojů informací, musela být autorka vedena ke konkrétnímu výběru vhodných pramenů (autorka používala např. novinové články, zprávy ČTK, hojně internetových zdrojů). Autorka měla problémy v práci s prameny, opírala se např. jen o jeden zdroj, tedy nepracovala tvořivě s literaturou, zapomínala citovat. Minimálně použila zahraničních zdrojů. Zpočátku také téma pouze popisovala,

nepřístupovala k němu tvůrčím způsobem. Autorka byla opakovaně upozorňovaná na pečlivé prostudování dané problematiky (konzultace 11. 10. a 31. 10. 2011). Teoretickou část autorka nakonec obohatila o krátké nahlédnutí do historie psychiatrických zařízení i o ekonomické aspekty. Musela být také usměrňovaná, aby se držela tématu dostupnosti služeb psychiatrické péče. Teoretická část je celkem zdařilá, jde spíše o deskriptivní popis tématu. Autorka uvádí základní informace o duševním zdraví, duševních poruchách včetně stigmatizace, etiologii, diagnostiku a léčbu duševních poruch. Zabývá se ochranou a podporou duševního zdraví, organizací psychiatrické péče a koncepcí psychiatrie.

Výzkumná otázka je vymezena již v názvu práce (nepřesný překlad do anglického jazyka). Dostupnost je v práci chápána jako časová, geografická, finanční, sociální a odborně medicínská a organizační. Autorka v teoretické části naznačila zájem o dostupnost psychiatrické péče, tu ale nepříliš zdařile konceptualizuje a zkoumá v empirické části. Původní záměr byl porovnat trend rozvoje duševních poruch a počet lůžkových a ambulantních zařízení v České republice v čase (2001 – 2010), čímž lze také dokladovat potřebnost dostupnosti psychiatrické péče, kolik osob vyhledalo psychiatra v uplynulých letech (srovnání např. 1990, 2000, 2010), kolik bylo ošetření a vyšetření, které poruchy a problémy se vyskytují nejčastěji a zda je zaznamenán nárůst. Tento trend vývoje psychiatrických služeb autorka nezařadila, neb měla strach, aby se do tématu příliš „nezamotala“, jak zdůvodnila v mailu z 25. 11. 2011, a nebylo příliš obsáhlé. Hlavní cíl práce, který si autorka sama stanovila, spočíval ve zhodnocení dostupnosti služeb psychiatrické péče prostřednictvím vybraného faktoru spotřeby zdravotní péče a tuto dostupnost podložila statistickými údaji o počtu prvních vyšetření ve sledovaném roce, počtu vyšetření celkem a vývoji sítě ambulantních zařízení v ČR za sledované období. Autorka se dále zmiňuje, že v případě zachytných stanic je trend opačný, než jaký zachytila u ambulantních zařízení, tedy že dochází k poklesu jejich počtu. To však již nedokládá žádnou statistikou. Dostupnost péče z pohledu její spotřeby není dobře argumentačně podložena. Dalším cílem práce bylo podat přehled o náplni činnosti organizací zabývajících se ochranou a podporou duševního zdraví. Tento cíl byl splněn zdařileji, neboť deskriptivní popis je autorčinou silnější stránkou.

Celkové hodnocení práce

Předpokládané zaměření práce na dostupnost služeb pro duševně nemocné osoby bylo nad reálné schopnosti autorky, proto došlo postupně k přeformulování původního záměru na méně ambiciózní. Teoretická část je celkem zdařilá, ale jde spíše o deskriptivní popis tématu. S tématem nijak tvořivě nepracuje. Autorka uvádí základní informace o duševním zdraví, duševních poruchách včetně stigmatizace, etiologii, diagnostiku a léčbu duševních poruch. Zabývá se ochranou a podporou duševního zdraví, organizací psychiatrické péče a koncepcí psychiatrie. Autorka v teoretické části naznačila zájem o dostupnost psychiatrické péče, tu ale nepříliš zdařile konceptualizuje a zkoumá v empirické části. Dostupnost péče z pohledu její spotřeby není dobře argumentačně podložena.

Doporučuji bakalářskou práci k obhajobě.

Práci klasifikuji stupněm dobře při úspěšném zodpovězení otázek k obhajobě.

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

Jaký je trend vývoje duševních poruch v posledních deseti letech? Svá tvrzení podložte statistikami.

Z jakého důvodu jste vybrala pro ilustraci dostupnosti péče příklad schizofrenie?

Čím máte podloženo tvrzení, že dochází k poklesu počtu záchytných stanic a počtu ošetřených osob v ČR? K obhajobě si připravte podklady.

Co je kvalitativně interpretativní metoda a jaké je její využití v ošetrovatelském výzkumu?

Mgr. Eva Marková

V Praze, 9. 1. 2012

Podpis vedoucího práce

